

1 Aineen tai seoksen ja yhtiön tai yrityksen tunnistetiedot

- **Tuotetunniste**
- **Kauppanimike:** ESTENIA C&B ; OPAQUE PRIMER
- **Artikkelinumero:** 095-OPP
- **Rekisteröintinumero** ei voida käyttää
- **Aineen / valmisteiden käyttö** Hammaskruunujen ja siltojen täytemateriaali
- **Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot**
- **Valmistaja:**
Kuraray Europe GmbH
Philipp-Reis-Str. 4,
65795 Hattersheim am Main
Germany
Phone: +49 (0)69 305 35 840
Fax: +49 (0)69 305 35 640
E-mail: dental@kuraray.de
- **Toimittaja:**
Plandent Oy
Asentajankatu 6
00880 Helsinki
Finland
Tel. +358 20 7795 200
Fax. +358 20 7795 344
salesinfo@plandent.com
- **Tietoja antaa:** Valmistaja, toimittaja
- **Hätäpuhelinnumero:**
Myrkytystietokeskus
Stenbackinkatu 11
PO Box 340
SF-00290 HELSINKI
Emergency telephone: +358 9 471 977
Facsimile number: +358 9 4717 47 02

2 Vaaran yksilöinti

- **Aineen tai seoksen luokitus**
- **Luokitus asetuksen (EY) N:o 1272/2008 mukaisesti**

GHS02 liekki

Flam. Liq. 2 H225 Helposti syttyvä neste ja höyry.

GHS07

Acute Tox. 4 H332 Haitallista hengitettynä.

Eye Irrit. 2 H319 Ärsyttää voimakkaasti silmiä.

Skin Sens. 1 H317 Voi aiheuttaa allergisen ihoreaktion.

STOT SE 3 H335 Saattaa aiheuttaa hengitysteiden ärsytystä.

- **Luokitus direktiivin 67/548/ETY tai direktiivin 1999/45/EY mukaisesti**

Xn; Haitallinen

R20: Terveydelle haitallista hengitettynä.

Xi; Ärsyttävä

R36/37: Ärsyttää silmiä ja hengityselimiä.

Xi; Herkistävä

R43: Ihokosketus voi aiheuttaa herkistymistä.

Kauppanimike: ESTENIA C&B ; OPAQUE PRIMER

(jatkuu sivulla 1)

F; Helposti syttyvä

R11: Helposti syttyvää.

• **Erikoisseloste ihmisiä ja ympäristöä koskevista vaaroista:**

Tuote on Euroopan yhteisön lainsäädännön mukaisen merkintävelvollisuuden alainen direktiivin "Yleinen luokitusdirektiivi EU:n valmisteille" viimeksi korjatun version mukaisesti.

• **Luokitusjärjestelmä:**

Luokitus vastaa voimassaolevaa EU-listaa, sitä on kuitenkin täydennetty ammattikirjallisuudesta ja yrityksiltä saaduilla tiedoilla.

• **Merkinnät**

• **EU-direktiivien mukainen merkintä:**

Tuote on luokiteltu ja merkitty EY-direktiivien/GesStoffV-määräysten mukaisesti.

• **Tuotteen tunnus kirjain ja vaaramerkintä:**

Xn Haitallinen

F Helposti syttyvä

• **Vaaran määräävät komponentit etiketeissä:**

bentsoyyliperoksidi

2-Metyyli-2-propanoli

4-metyylipentan-2-oni

• **R-säännökset:**

11 Helposti syttyvää.

20 Terveydelle haitallista hengitettynä.

36/37 Ärsyttää silmiä ja hengityselimiä.

43 Ihokosketus voi aiheuttaa herkistymistä.

• **S-säännökset:**

9 Säilytettävä paikassa, jossa on hyvä ilmanvaihto.

16 Eristettävä sytytyslähteistä - Tupakointi kielletty.

24 Varottava kemikaalin joutumista iholle.

26 Roiskeet silmistä huuhdeltava välittömästi runsaalla vedellä ja mentävä lääkäriin.

37 Käytettävä sopivia suojakäsineitä.

60 Tämä aine ja sen pakkaus on käsiteltävä ongelmajätteenä.

• **Muut vaarat**

• **PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset**

• **PBT:** Ei voida käyttää.

• **vPvB:** Ei voida käyttää.

3 Koostumus ja tiedot aineosista

• **Kemialliset ominaisuudet: Seokset**

• **Selostus:** Seuraavista aineista koostuva seos, jossa vaarattomia lisäaineita.

• **Sisältää vaarallisia aineita:**

CAS: 75-65-0 EINECS: 200-889-7	2-Metyyli-2-propanoli Xn R20; F R11 Flam. Liq. 2, H225; Acute Tox. 4, H332	50-70%
CAS: 108-10-1 EINECS: 203-550-1	4-metyylipentan-2-oni Xn R20; Xi R36/37; F R11 R66 Flam. Liq. 2, H225; Acute Tox. 4, H332; Eye Irrit. 2, H319; STOT SE 3, H335	20-40%
CAS: 94-36-0 EINECS: 202-327-6	bentsoyyliperoksidi Xi R36; Xi R43; E R3; O R7 Org. Perox. B, H241; Eye Irrit. 2, H319; Skin Sens. 1, H317	<1,5%

(jatkuu sivulla 3)

Painatuspäivämäärä 29.02.2012

Tarkistus: 01.04.2012

Kauppanimike: ESTENIA C&B ; OPAQUE PRIMER

(jatkuu sivulla 2)

· Muut aineet:

Hydrofobinen aromadimetakrylaatti
Hydrofobinen alifaattinen dimetakrylaatti
10-Metakryyliyloxydecyl dihydrogeenifosfaatti
Muut

4 Ensiaputoimenpiteet**· Ensiaputoimenpiteiden kuvaus****· Yleisohjeet:**

Myrkytysoireet voivat ilmaantua vasta useiden tuntien kuluttua. Tästä syystä henkilöt on pidettävä lääkärin tarkkailun alaisena ainakin 48 tuntia onnettomuuden jälkeen.

· Hengitettävä:

Huolehdyttävä riittävästä raittiin ilman saannista; käännäyttävä varmuuden vuoksi lääkärin puoleen.
Tajuton pidettävä ja kuljetettava kyljellään.

· Ihokosketuksessa: Pestävä heti vedellä ja saippualla ja huuhdottava hyvin.**· Aineen päästyä silmiin:**

Silmiä huuhdotaan luomet auki juoksevan veden alla useita minutteja. Oireiden kestäessä käännetään lääkärin puoleen.

· Nieltyä:

Ei pakoteta oksentamaan, saatettava heti lääkärin hoitoon.
Käännäyttävä lääkärin puoleen oireiden jatkuessa.

· Ohjeita lääkärille:**· Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet**

Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.

· Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet

Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.

5 Palontorjuntatoimenpiteet**· Sammutusaineet****· Sopivat sammutusaineet:** CO2, hiekka, kuivakemikaalisammutin. Vettä ei saa käyttää.**· Turvallisuussyistä sopimattomat sammutusaineet:** Täysi vesisuihku**· Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat** Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.**· Palontorjuntaa koskevat ohjeet****· Erikoisen suojavarustus:**

Käytettävä täyssuojapukua.
Käytettävä hengityssuojainta.

6 Toimenpiteet onnettomuuspäästöissä**· Varotoimenpiteet, henkilönsuojaimet ja menettely hätätilanteessa**

Käytettävä suojavarustusta. Suojautumattomat henkilöt pidettävä loitolla.

· Ympäristöön kohdistuvat varotoimet: Estettävä pääsy viemäreihin/pintavesiin/pohjaveteen.**· Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet:**

Imettävä nestettä sitovalla aineella (hiekka, piimaa, hapon sidosaaine, yleisidosaine, sahajauho).
Saastunut aine on jätteenä hävitettävä kohdan 13 mukaisesti.
Huolehdyttävä riittävästä tuuletuksesta.
Ei saa huuhtoa pois vedellä tai vetisillä puhdistusaineilla.

· Viittaukset muihin kohtiin

Turvallista käsittelyä koskevia ohjeita kappaleessa 7.
Henkilökohtaista suojavarustusta koskevia ohjeita kappaleessa 8.

(jatkuu sivulla 4)

Painatuspäivämäärä 29.02.2012

Tarkistus: 01.04.2012

Kauppanimike: ESTENIA C&B ; OPAQUE PRIMER

Aineen hävitystä koskevia ohjeita kappaleessa 13.

(jatkuu sivulla 3)

7 Käsittely ja varastointi

- **Käsittely:**
- **Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet**
Huolehdittava hyvästä tuuletuksesta/imusta työpaikalla.
Vältettävä aerosolin muodostusta.
- **Palo- ja räjähdysuojaohjeet:**
Eristettävä sytytyslähdeistä - tupakanpolto kielletty.
Vältettävä iskuja ja hankautumista.
- **Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet**
- **Varastointi:**
- **Varastotiloille ja säiliöille asetettavat vaatimukset:** Säilytettävä viileässä paikassa (2-25°C).
- **Yhteisvarastointiohjeet:**
Varastoitava erillään hapettavista aineista.
Varastoitava erillään pelkistimistä.
- **Lisätietoja varastointiehtoihin:**
Astiat on pidettävä tiiviisti suljettuina.
Varastoitava hyvin suljetuissa astioissa viileässä ja kuivassa paikassa.
Suojattava kuumuudelta ja välittömältä auringonpaisteelta.
- **Erityinen loppukäyttö** Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.

8 Altistumisen ehkäiseminen ja henkilönsuojaimet

- **Lisäohjeita teknisten laitteiden varustukseen:** Ei muita tietoja, ks. kohta 7.
- **Valvontaa koskevat muuttujat**

Aineosat työpaikkakohtaisin valvottavin raja-arvoin:**75-65-0 2-Metyyli-2-propanoli**

HTP	Lyhytaikaisarvo: 230 mg/m ³ , 75 ppm Pitkäaikaisarvo: 150 mg/m ³ , 50 ppm iho
-----	---

108-10-1 4-metyylipentan-2-oni

HTP	Lyhytaikaisarvo: 210 mg/m ³ , 50 ppm Pitkäaikaisarvo: 80 mg/m ³ , 20 ppm
-----	---

- **Lisäohjeet:** Tiedot perustuvat valmistushetkellä voimassaoleviin luetteluihin.
- **Altistumisen ehkäiseminen**
- **Henkilökohtainen suojavarustus:**
- **Yleiset suoja- ja hygieniatoimenpiteet:**
Likaantuneet, aineen saastuttamat vaatekappaleet on riisuttava välittömästi.
Kädet on pestävä ennen taukoja ja työn päätyttyä.
Vältettävä ihokosketusta ja kosketusta silmiin.
- **Hengityssuoja:**
Lyhytaikaisessa tai vähäisessä altistuksessa hengityssuojasuodin; intensiivisessä tai pitempiaikaisessa rasituksessa ulkoilmasta riippumaton hengityssuojain.
- **Käsisuojus:**

Suojakäsineet

Käsinemateriaalin tulee olla tuotetta/ainetta/valmistetta kestävää ja läpäisemätöntä.

(jatkuu sivulla 5)

Kauppanimike: ESTENIA C&B ; OPAQUE PRIMER

(jatkuu sivulla 4)

Puuttuvien testien vuoksi suositusta soveltuvasta suojakäsinemateriaalista tuotteelle/ valmisteelle / kemikaalisekoitteelle ei voida antaa.

Suojakäsinemateriaalin valinnassa on otettava huomioon läpäisyajat, läpäisevyyskerroin ja kuluminen.

· Käsinemateriaali

Soveltuvan käsinetyypin valikoima ei riipu yksinomaan materiaalista vaan myös muista laatuominaisuuksista ja vaihtelee eri valmistajilla. Koska tuote on valmiste, joka koostuu eri aineista, ei suojakäsinemateriaalin kestävyys ole ennalta arvioitavissa vaan pitää tarkistaa ennen käyttöä.

· Käsinemateriaalin läpäisy aika

Tarkka läpäisy aika on selvittettävä suojakäsinemateriaalin valmistajalta ja sitä on noudatettava.

· Silmäsuojus:

Tiiviit suojalasit

9 Fysikaaliset ja kemialliset ominaisuudet**· Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot****· Yleiset ohjeet****· Olomuoto:****Muoto:**

Neste

Väri:

Väritön

· Haju:

Eetterimäinen

· pH-arvo:

ei voida käyttää

· Tilanmuutos**Sulamispiste/sulamisalue:**

-83.5 °C (4-metyylipentan-2-oni)

Kiehumispiste/kiehumisalue:

83 °C (2-Metyyli-2-propanoli)

· Leimahduspiste:

11 °C (2-Metyyli-2-propanoli)

· Syttymislämpötila:

460.0 °C (4-metyylipentan-2-oni)

· Räjähdyksvaara:

Tuote ei ole räjähdysvaarallinen, kuitenkin räjähdysvaarallisten höyry-/ilmaseosten muodostuminen mahdollista.

· Räjähdyksrajat:**Alempi:**

1.7 Vol % (4-metyylipentan-2-oni)

Ylempi:

9.0 Vol % (4-metyylipentan-2-oni)

· Höyrystäminen:

40.0 hPa (20°C, 2-Metyyli-2-propanoli)

· Tiheys:0,8 g/cm³**· Höyryn tiheys**3.45 g/cm³ (4-metyylipentan-2-oni, Ilma=1)**· Liukenevuus/sekoittuvuus****veteen:**

Ei sekoittuva tai vain osittain sekoittuva.

· Jakaantumiskerroin (-oktanol/vesi):

ei voida käyttää

· Muut tiedot

Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.

10 Stabiilisuus ja reaktiivisuus**· Reaktiivisuus****· Kemiallinen stabiilisuus****· Terminen hajoavuus / vältettävät olosuhteet:**

Ei hajoamista määräystenmukaisessa varastoinnissa ja käsittelyssä.

· Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus

Ei tiedossa vaarallisia reaktioita.

(jatkuu sivulla 6)

Painatuspäivämäärä 29.02.2012

Tarkistus: 01.04.2012

Kauppanimike: ESTENIA C&B ; OPAQUE PRIMER

(jatkuu sivulla 5)

- **Vältettävät olosuhteet** Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.
- **Yhteensopimattomat materiaalit:** Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.
- **Vaaralliset hajoamistuotteet:** Hiilimonoksidi ja hiilidioksidi

11 Myrkyllisyyteen liittyvät tiedot

- Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista
- **Akuutti myrkyllisyys:**

Luokittelurelevantti LD/LC50-arvot:**75-65-0 2-Metyyli-2-propanoli**

Oraali	LD50	3500 mg/kg (Rotta)
	LD50	399 mg/kg (Hiiri - Intraperitoneaalinen)

108-10-1 4-metyylipentan-2-oni

Oraali	LD50	2850 mg/kg (Hiiri)
		2080 mg/kg (Rotta)
Inhaloituna	LC50/4 h	8,3-16,6 mg/l (Rotta)

94-36-0 bentsoyyliperoksidi

Oraali	LD50	5700 mg/kg (Hiiri)
		7710 mg/kg (Rotta)
	LD50	250 mg/kg (Hiiri - Intraperitoneaalinen)

- **Ensisijainen ärsyttävä vaikutus:**
- **iholla:** Ei ärsyttävää vaikutusta.
- **silmiin:** Ärsyttävä vaikutus.
- **Altistuminen:** Ihokosketus voi aiheuttaa altistumisen.
- **Toksikologisia lisätietoja:**
Tuote voi aiheuttaa EY:n yleisten luokitusdirektiivien mukaisesti valmisteissa seuraavat vaarat:
Haitallinen
Ärsyttävä

12 Tiedot vaarallisuudesta ympäristölle

- **Myrkyllisyys**

Vesimyrkyllisyys:**75-65-0 2-Metyyli-2-propanoli**

LC50/48h	5500 mg/l (Oranssinpunainen hammaskarppi)
----------	---

- **Pysyvyys ja hajoavuus** Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.
- **Käyttäytyminen eri ympäristöolosuhteissa:**
- **Biokertyvyys** Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.
- **Liikkuvuus maaperässä** Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.
- **Ekologisia lisätietoja:**
- **Yleisohjeita:**
Vesistövaarallisuusluokka 1 (Oma luokitus): lievästi vesistöä vaarantava
Estetään aineen pääsy ohentamattomana tai suurina määrinä pohjaveteen, vesistöihin, viemäristöön.
- **PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset**
- **PBT:** Ei voida käyttää.
- **vPvB:** Ei voida käyttää.
- **Muut haitalliset vaikutukset** Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.

FI

(jatkuu sivulla 7)

Kauppanimike: ESTENIA C&B ; OPAQUE PRIMER

(jatkuu sivulla 6)

13 Jätteiden käsittelyyn liittyvät näkökohdat

- Jätteiden käsittelymenetelmät
- Suositus: Ei voida hävittää yhdessä talousjätteiden kanssa. Ei saa päästää viemäristöön.
- Puhdistamattomat pakkaukset:
- Suositus: Hävitettävä virallisten määräysten mukaisesti.

14 Kuljetustiedot

· UN-numero	
· ADR, IMDG, IATA	1993
· Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi	
· ADR	1993 PALAVA NESTE, N.O.S. (BUTANOLIT, METYYLI-ISOBUTYYLIKETONI)
· IMDG, IATA	FLAMMABLE LIQUID, N.O.S. (BUTANOLS, METHYL ISOBUTYL KETONE)
· Kuljetuksen vaaraluokka	
· ADR	
· luokka	3 Palavat nesteet
· Lipuke	3
· IMDG, IATA	
· Class	3 Flammable liquids.
· Label	3
· Pakkausryhmä	
· ADR, IMDG, IATA	II
· Ympäristövaarat:	
· Marine pollutant:	Ei
· Erityiset varotoimet käyttäjälle	Varoitus: Palavat nesteet
· Kemler-luku:	33
· EMS-numero:	F-E,S-E
· Kuljetus irtolastina Marpol 73/78 -sopimuksen II liitteen ja IBC-säännösten mukaisesti	Ei voida käyttää.
· Kuljetus/lisätietoja:	
· ADR	
· Tunnelirajoituskoodi:	D1E
· UN "Model Regulation":	UN1993; PALAVA NESTE, N.O.S.; 3; II

FI

(jatkuu sivulla 8)

Kauppanimike: ESTENIA C&B ; OPAQUE PRIMER

(jatkuu sivulla 7)

15 Lainsäädäntöä koskevat tiedot

- **Kemikaaliturvallisuusarviointi:** Kemikaaliturvallisuusarviointia ei ole tehty.

16 Muut tiedot

Annetut tiedot perustuvat tämänhetkisiin tietoihimme. Ne eivät kuitenkaan anna takuuta tuotteen ominaisuuksista eivätkä aikaansaa sopimuksellista oikeussuhdetta.

- **Versio:** 5

- **Asiaankuuluvat lausekkeet**

- H225 Helposti syttyvä neste ja höyry.
- H241 Räjähdys- tai palovaarallinen kuumennettaessa.
- H317 Voi aiheuttaa allergisen ihoreaktion.
- H319 Ärsyttää voimakkaasti silmiä.
- H332 Haitallista hengitettynä.
- H335 Saattaa aiheuttaa hengitysteiden ärsytystä.
- R11 Helposti syttyvää.
- R20 Terveydelle haitallista hengitettynä.
- R3 Erittäin helposti räjähtävää iskun, hankauksen, avotulen tai muun sytytyslähteen vaikutuksesta.
- R36 Ärsyttää silmiä.
- R36/37 Ärsyttää silmiä ja hengityselimiä.
- R43 Ihokosketus voi aiheuttaa herkistymistä.
- R66 Toistuva altistus voi aiheuttaa ihon kuivumista tai halkeilua.
- R7 Aiheuttaa tulipalon vaaran.